

In 2010 zag ik Bert presenteren, over de levensverhalen van mensen in Rwanda en Burundi. Hij deed onderzoek naar hun belevingen: hoe zij het massale geweld beleefden, alsook de periode ervoor en de periode erna.

Zijn presentatie bleef me bij. Ik was onder de indruk, van de data die hij had verzameld, en de doordachtheid waarmee hij te werk ging. Niets was toeval, niets was zomaar.

Veel antropologen verzamelen levensverhalen, maar die van Bert waren bijzonder. Hij verzamelde geen verhalen van enkele mensen. Hij verzamelde verhalen van 800 mensen. Hij tekende ook niet enkel de verhalen op. Hij vroeg aan de mensen om voor elk jaar in hun verhaal een 'score' te geven aan vijf thema's, zoals bv hun vertrouwen in de andere etnische groep.

De dataset die Bert zo opbouwde bevatte dus zowel de verhalen als de scores doorheen de tijd. Hij kwam aan zo'n 120.000 datapunten. Dat is absoluut uniek en ongezien in antropologisch onderzoek.

...Liefste Bert

Je was op zoek naar een manier om jouw data tot hun recht te laten komen, ook via een statistische analyse. Zo kwam je in 2011 bij mij terecht, een econome die pas was aangeworven op het IOB.

We werden collega's. Het was het begin van een fijne samenwerking.

Ik vond het een voorrecht om te mogen samenwerken met de data die jij met zoveel zorg verzameld had. Ik zei je af en toe: "Bert, het is alsof je jouw kindje aan mij toevertrouwt". Ik probeerde heel voorzichtig met de data om te gaan, zodat je dat kindje zou herkennen zoals ook jij het graag zag.

Het was een zoektocht op meerdere manieren. Omdat de data zo uniek zijn, konden we de reeds bewandelde paden niet volgen. Het was zoeken, naar óns pad, dat van de antropoloog en de econoom samen.

Die zoektocht was ook het begin van een mooie vriendschap.

We fietsten samen, jij met je stoere Bianchi, inclusief volledige koersoutfit, ik met mijn niet-zo-stoere Bianchi, inclusief hondenmandje. We namen samen de trein. We praatten veel, heel veel.

Telkens weer voelde ik hoe gevoelig en zorgzaam je was. Je twijfelde ook veel. Je vroeg je vaak af: Klopt het wat ik zeg? Is het echt zo? Is het goed genoeg? Het was dan niet gewoon goed, het was fantastisch.

Ik zal mijn twijfelende warme vriend missen. Ik zal mijn allerbeste collega op óns pad missen en ik zal proberen te aanvaarden dat je er niet meer bent.

Bert, ik ervaar je heengaan als een groot verlies. Er spoken ook 'wat-als-vragen' door mijn hoofd, over die laatste week waarin we elkaar regelmatig spraken.

Ik probeer toch ook dankbaar te zijn. Dankbaar dat ik je heb mogen kennen, als collega en als vriend. Dankbaar voor de vriendschap en de kennis waarmee jij mijn leven verrijkt heb.

Ik zag je graag Bert, heel graag, samen met zovelen.